

HOMILIE DERDE ZONDAG IN DE VEERTIGDAGENTIJD – C

Voorspoed en tegenslag wisselen zich in elk mensenleven met de regelmaat af. Voorspoed nemen wij als een vanzelfsprekendheid. Wij wennen er snel aan. Bovendien vinden wij, dat het ons toekomt, want wij hebben er immers hard voor gewerkt. Tegenspoed accepteren wij maar moeilijk. Wij gaan er meestal toe over om er een schuldige voor te zoeken. Op wie kunnen wij deze tegenslag afschuiven? Of: Waar kunnen wij een claim neerleggen? Naarmate de belangen groter zijn, gaan wij harder met elkaar om.

Aan voorspoed wennen wij snel en wij passen ons uitgavenpatroon snel aan bij de top van ons inkomen. Tegenslag daarentegen hindert ons. Wij worden er opstandig van: "Waaraan heb ik dat verdiend?" Ofschoon het soms gewoon domme pech is, gaan wij toch wroeten naar een oorzaak. "Hoe komt het toch, dat mijn gezin zo hard getroffen wordt?" Ik heb toch altijd goed geleefd. We zijn trouw naar de kerk gegaan. We doen geen vlieg kwaad. Wij staan gereed voor iedereen en nu overkomt ons deze tegenslag. Waaraan hebben wij dat verdiend?" God is in onze ogen onrechtvaardig en wij roepen Hem ter verantwoording.

Het kan ook gebeuren, dat in zo'n situatie er opeens onverwerkte belevenissen uit het verleden ons in gedachte komen. Voor de joden was het een normale manier van denken: "Je zult wel wat op je kerfstok hebben. Denk maar eens goed na." De wrede daad van Pilatus, waarvan het evangelie melding maakt, zal daarom wel zijn reden gehad hebben. Of het verhaal van de slachtoffers die vielen bij de instorting van de stadstoren te Jeruzalem, die stonden niet toevallig op die plaats. Zij waren niet voor niets slachtoffer geworden. Joden scheppen er dan een behagen in om in iemand verleden te gaan wroeten om een verklaring voor die tegenslag te vinden.

Tegen deze simplistische denkwijze komt Jezus in het geweer, want zo over God denken is een belediging. Hij is niet degene die wraakzuchtig onmiddellijk zijn straffen uitvaardigt voor kwaad, dat misschien zelfs onbewust is begaan. Zo is God niet. "Maar," voegt Jezus eraan toe, "wanneer God niet die wraakzuchtige persoon is, die wij zo snel van hem maken, dan wil dat nog niet zeggen, dat het kwaad Hem niet zou raken." Als hij inderdaad zo wraakzuchtig zou zijn, dan zou het ons geen van allen nog goed gaan. Maar zo is God niet.

God is geen wraakzuchtige God, maar Hij is de reddende God. God heeft dan nog geduld met ons, wanneer wij allang ongeduldig geworden zouden zijn en ons zouden beroepen op de stelling: Ik ben goed maar niet gek. Hoe kan Jezus ons beter iets over God vertellen dan in een parabel. Drie jaar is de eigenaar van de vijgenboom naar vruchten komen zoeken, echter steeds tevergeefs. De vijgenboom staat bovendien ook nog geplant in een wijngaard. Dus op een zeer bevoorrechte plaats, waar hij deelt in de bijzondere zorg die de wijnstokken ten deel valt. De grond wordt ook rond de boom omgespit en bemest en deze boom moet dus wel rijkelijk, overvloedig vrucht dragen. Maar niets blijkt bij deze vijgenboom minder waar. Omkappen is alleszins gerechtvaardigd en logisch. Maar juist dan, als alle menselijke denken in dezelfde richting wijst, maakt het evangelie ons duidelijk, dat God zijn eigen manier van omgaan met mensen en dingen heeft. God heeft geduld. "Laat de boom nog maar eens een jaar staan. Misschien brengt hij volgend jaar vruchten voort. Omhakken kan altijd nog."

Als God al zoveel geduld heeft met een boom, dan moet het geduld met een mens bij Hem haast grenzeloos zijn. Omkappen, het verbreken van een contact zou onze reactie zijn, maar het afschrijven van een mens ligt niet zo in de aard van God. Zo is Gods wezen. Zo begint God altijd met ons gul de tijd te gunnen, edelmoedig, overvloedig. Maar het is voor ons onverdiende goedheid.

Wij weten, hoezeer wij ons beledigd voelen, als onze goedheid zomaar als vanzelfsprekendheid wordt beschouwd en als onze liefde met liefdeloosheid of onverschilligheid wordt beantwoord. Wij voelen ons dan misbruikt en zeggen: "Mijn geduld is op." "Maar toch," zo moeten wij ons afvragen, "gaan wij zo niet met God om?" Want wij roepen Hem zo snel ter verantwoording.

Wij vergeten zo gauw welke prijs door God voor zijn barmhartige liefde heeft betaald. Het is het leven van zijn Zoon aan het kruis.

God is goed, vergevingsgezind. Wij weten, hoe moeilijk het voor ons is om geduldig en barmhartig te zijn. Maar vandaag krijgen wij enig begrip wat God telkens weer voor ons doet. Moge de dankbare liefde in ons groeien, nu wij op weg zijn naar Pasen.